

EKONOMIKA

Eiropai izaicinājumu netrūks

Lai gan pēdējos gados Eiropas finanšu sektora sakārtošanā panākts būtisks progress, nozarē joprojām pastāv ļoti daudz problēmu un risku

To intervijā DB norāda *Baltic International Bank* padomes loceklis, bijušais Vācijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs un Vācijas vēstnieks NATO, Apvienotajā Karalistē un Krievijā Hanss Fridrihs fon Plocs (*Hans-Friedrich von Ploetz*). Viņš uzsver, ka centieni šo nozari sakārtot Eiropas mērogā tiek ļoti atbalstīti, taču tas neizslēdz faktu, ka ar dažādiem izaicinājumiem un riskiem nozares pārstāvjiem nāksies sastapties arī turpmāk.

Kā kopumā vērtējat notiekošo Latvijas finanšu sektorā – vai sabiedrībai būtu pamats bažīties par šīs nozares stabilitāti?

Banku nozare visā pasaulē šobrīd strādā stresa apstākļos. Es nevaru nosaukt nevienu valsti, kurā dzīvojošie cilvēki nesekotu līdzītiem notikumiem banku sektorā, jo tajā pastāv ļoti daudz risku, piemēram, naudas atmazgāšana un terorisma finansēšana. Tikt galā ar šiem riskiem ir liels izaicinājums. Es domāju, ka Eiropas Savienības (ES) valstīs, tajā skaitā Latvijā, šajā ziņā ir panākts progress, taču jebkurā gadījumā modrību zaudēt nevajadzētu.

Pēdējos gados arvien vairāk problēmu piedzīvo tieši tās bankas, kuras strādā ar nerezidentiem. Kāds šajā jautājumā ir jūsu viedoklis – vai šīs bankas reāli izdarījušas pārskatījumus?

Ikviena var sekot līdzīti jaunākajām ziņām no Krievijas, Igaunijas, Somijas un citām valstīm. Protams, nevar noliegt, ka atsevišķos gadījumos kaut kas ir nogājis greizi, taču es negribētu izcelt nevienu konkrētu valsti. Skaidrs, ka pie šī jautājuma ir jāstrādā un tas nav viegls darbs. Latvijas centieni risināt šāda veida situācijas vērtējami pozitīvi, vienlaikus jāsaprot, ka daudz kas atkarīgs no starptautiskās sadarbības. Nedrīkst ignorēt faktu, ka dažkārt labs regulējums var kļūt par šķērslī šādi sadarbībai. Manuprāt, bankas dara visu nepieciešamo, lai izvairītos no riskiem, kas saistīti ar nerezidentiem. Ja esmu pareizi informēts, pēdējos gados nerezidentu klientu skaits Latvijā bankās ir dramatiski krities.

Ja runājam par nerezidentu bankām, skaļākais skandāls Latvijā, protams, saistīts ar ABLV Bank. Kā jūs vērtējat šo situāciju?

Tas ir skumji, ka šāda liela banka pāris dienu laikā var nonākt līdz bankrotam. Tas negatīvi ietekmē gan iesaistītos klientus, gan valsts un tās banku sektora reputāciju.

Kas būtu jādara, lai uzlabotu Latvijas banku sistēmu?

Manuprāt, Latvijas valdība, regulators un banku sektors kopumā mēģina uzlabot Latvijas banku sistēmu ne tikai valstiskā, bet arī Eiropas līmenī. Domāju, ka šiem centieniem ir jāturpinās visās jomās, īpašu uzmanību pievēršot darbinieku kvalifikācijai un tehniskajiem resursiem. Diemžēl tie spēki, kuri cenšas pārņemt noteikumus un veiksmīgi īstenot noziedzīgas darbības, liek lietā visus iespējamos līdzekļus un neatlaidīgi meklē

arvien jaunus risinājumus. Gan attiecībā uz darbinieku kvalifikāciju, gan tehnisko aprīkojumu un informācijas apmaiņu banku sektoram ikvienā valstī joprojām nākas saskarties ar ļoti daudziem izaicinājumiem un riskiem.

Par vienu no Eiropas prioritātēm pēdējos gados kļuvusi arī enerģētika. Kādas šajā jomā šobrīd ir pasaules tendences – vai mēs kļūstam zaļāki?

Politiski – noteikti. Arī sabiedrība kļūst daudz labāk informēta un pieprasa rīcību. Tieši tāpēc domāju, ka mūsu vienīgā iespēja ir kļūt zaļākiem. Jāatgādina, ka Parīzes klimata konferencē tika noteikti ļoti ambiciozi mērķi, kas saistās ar globālo sasilstānu un klimata pārmaiņām. Gan ES valstīs, gan ES kopumā dodas pareizajā virzienā. Piemēram, Vācija, reaģējot uz kodolkatastrofu Fukušimā, nolēmusi nākamā dažu gadu laikā pilnībā atteikties no kodolenerģijas izmantošanas. Kodolelektrostaciju radītie riski ir pārāk lieli un bīstami gan videi, gan klimatam. Turklāt Vācija vēlas elektrostacijās tuvākajā nākotnē pārtraukt brūnogļu – lignīta izmantošanu, kā arī apsver iespēju vidējā termiņā atteikties arī no citiem ogļu veidiem. Vienlaikus ir skaidrs, ka elektroenerģijas patēriņš Eiropā ievērojami pieaug, jo ikdienā mēs lietojam arvien vairāk elektroierīču. Kā mēs apmierināsim šo krasi augošo pieprasījumu? Viena iespēja ir atjaunojamie energoresursi (AER), kas ļoti strauji attīstās. Vācija bija viena no pirmajām, kas sāka izmantot saules un vēja enerģiju, to lielā mērā subsidējot patērētājiem. Efekts bija iespaidīgs – AER mūsdienās veiksmīgi konkurē ar fosilajiem enerģijas avotiem. Vai es šobrīd investētu savus līdzekļus naftas, gāzes vai ogļu industrijā? Visticamāk, – nē. Es drīzāk investētu jaunās, ilgtspējīgās tehnoloģijās.

Daudz tiek runāts par AER īpatsvara palielināšanu un energoefektivitāti, taču bieži vien uzņēmēji uzsver, ka ieviest šos risinājumus ir dārgi. Vai paredzams, ka nākotnē zaļās tehnoloģijas kļūs lētākas?

Protams, šīs tehnoloģijas ir dārgas, taču nevajadzētu aizmirst, ka nesēnā pagātnē tās bija vēl dārgākas. Tehnoloģijas attīstās ļoti ātri, ar jaunajiem tirgiem, piemēram, Ķīnu, priekšgalā. Attīstīto valstu elektroenerģijas patēriņš šobrīd veido apmēram 40% no kopējā pasaules patēriņa, kamēr strauji augošās Āzijas ekonomikas patērē 20%. Eksperti prognozē, ka nākamā 20 vai 30 gadu laikā šī proporcija būs apgriezta otrādi, bet kopējais enerģijas patēriņš pasaulē būs daudz augstāks nekā tagad. Mums jārikojas ātri – globālais vilciens uzņem ātrumu un Eiropas ekonomikas vairs neatrodas pirmajos vagonos. Jau šobrīd Ķīnā ir vairāk elektromobiļu nekā Eiropā.

Vairākas Eiropas valstis jau izteikušas vēlmi nākotnē pilnībā atteikties no fosilās enerģijas. Vai tas, jūsuprāt, ir nepieciešams un reāli izdarāms?

Kad 1999. gadā kā Vācijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē ieradās Londonā, viens no pirmajiem cilvēkiem, ko satiku,

Banku nozare visā pasaulē šobrīd strādā stresa apstākļos. Es nevaru nosaukt nevienu valsti, kurā dzīvojošie cilvēki nesekotu līdzītiem notikumiem banku sektorā, jo tajā pastāv ļoti daudz risku, piemēram, naudas atmazgāšana un terorisma finansēšana,

HANSS FRIDRIHS FON PLOCS,
BALTIC INTERNATIONAL BANK PADOMES LOCEKLIS, BIJUŠAIS VĀCIJAS ĀRLIETU MINISTRIJAS VALSTS SEKRETĀRS UN VĀCIJAS VĒSTNIEKS NATO, APVIENOTĀJĀ KARALISTĒ UN KRIEVIJĀ.

CV Hanss Fridrihs fon Plocs

■ **Dzimis:** 1940. gadā Nimpčē

■ **Izglītība:** doktora grāds jurisprudencē

■ **Darba pieredze:**

2016.–šobrīd – Baltic International Bank padomes loceklis

1996.–2005. – darbojies Vācijas diplomātiskajā dienestā

2002.–2005. – Vācijas vēstnieks Krievijas federācijā

1999.–2002. – Vācijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē

1994.–1999. – Vācijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs

1988.–1993. – Vācijas NATO delegācijas pārstāvis Briselē

1980.–1988. – Vācijas ārlietu ministra biroja vadītājs un politiskais izpilddirektors

bija *British Petroleum* (BP) vadītājs. Mēs runājam vairāk nekā pusotru stundu, bet viņš praktiski nepieminēja BP pamatbiznesu – degvielu. Viņš runāja par zaļo enerģiju un zaļajām tehnoloģijām. Viņš teica, ka tā ir mūsu nākotne, uzsverot, ka tā ir viņa kā vadītāja atbildība, lai šīs uzņēmums turpinātu darboties rentabli. Viņam bija taisnība, vai ne?

Tad, jūsuprāt, atteikšanās no fosilajiem resursiem nākotnē ir pavisam reāla ideja?

Šīs lietas nav tikai baltas vai melnas. Protams, fosilie resursi mums ir nepieciešami, taču būtu muļķīgi dedzināt naftu, lai ražotu elektrību vai nodrošinātu mobilitāti. Jāatceras, ka vienu mērķi var sasniegt dažādos veidos. Skaidrs, ka nākotnē mūsu dzīvesstils, visticamāk, mainīsies, un es nedomāju, ka tas ir slikti. Tajā pašā laikā es uzskatu, ka daudzās sfērās arī nākotnē fosilie resursi tiks izmantoti efektīvāk. Ceru, ka tiks samazināta neefektīva un videi kaitīga fosilo resursu izmantošana, taču, manuprāt, šiem resursiem noteikti būs sava vieta tirgū.

Jūs minējāt, ka šobrīd drīzāk neizvēlētos investēt fosilo resursu industrijā. Kurā no resursu veidiem jūs ieguldītu savu naudu?

Minēšu vienu piemēru. Latvijā ir inovatīvs uzņēmums, kas ražo materiālu, kas specializējas liela mēroga betona grīdu ražošanā, piemēram, lieliem veikalos, noliktavām un ražotnēm. Tas pielieto inovatīvu tehnoloģiju, kura ļauj samazināt cementa izmantošanu par 40%. Tādējādi ne tikai samazinās cementa ražošanai nepieciešamais enerģijas apjoms, bet būvniecībai kopumā nepieciešams īsāks laiks. Pateicoties īpašajai jauno izejvielu kombinācijai, viņu grīdas ir teju imūnas pret plaisām, kas agrāk bija liela nozares problēma. Trīs priekšrocības vienā tehnoloģijā – lieliski! Vai es investētu šādā uzņēmumā? Mana atbilde ir pārliecinošs «jā»! Es varētu izklāstīt arī simtiem citu līdzīgu piemēru.

Zināms, ka iepriekš esat bijis Vācijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē. Daudzu eiropiešu bažas šobrīd saistās tieši ar šo valsti un tās turpmākajiem lēmumiem. Ar ko būtu jāreķinās pēc Lielbritānijas izstāšanās no ES?

Esmu novērojis, ka, runājot par šo jautājumu, sabiedrība dalās divās daļās. Viena Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES uztver kā atvieglojumu, jo uzskata, ka ar šo valsti vienmēr bijis grūti sadarboties, un briti paši nebija pārliecināti, vai vēlas būt daļa no Eiropas. Savukārt otra sabiedrības daļa, pie kuras piederu arī es, domā, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES ir liels zaudējums. Nākotne būs ļoti atšķirīga no pagātnes. Eiropa vairs nav vadībā. XIX gadsimtā Apvienotā Karaliste bija liela un varena valsts. Kura no Eiropas valstīm XXI gadsimtā ir pietiekami spēcīga, lai veiksmīgi pastāvētu atsevišķi? Ne Apvienotā Karaliste, ne Vācija, ne Francija. Savukārt ES ir ļoti spēcīga organizācija – nopietns starptautisks spēlētājs, bet tikai tādās jomās kā tirdzniecība, kur dalībvalstis ir apvienojušas savu suverenitāti Eiropas Komisijas rokās. Ja *Brexit* notiks un kad tas notiks, mums būs jāiemācās sadzīvot ar jauno situāciju, kārtējo izaicinājumu, kas diemžēl ir pašu radīts.

Armanda Vilcāne

AKCIONĀRU SAPULCE

Akciju sabiedrības „Remars-Rīga” vienotais reģistrācijas numurs 40003197429, juridiskā adrese: Gāles iela 2, Rīga, LV-1015, valde sasauca kārtējo akciju sabiedrības „Remars-Rīga” akcionāru sapulci, kas notiks 2019.gada 30.aprīlī plkst.16.00 Rīgā, Gāles ielā 2, akciju sabiedrības „Remars-Rīga” telpās.

Sapulces darba kārtība:

1. Valdes ziņojuma par Sabiedrības 2018.gada darbības rezultātiem izskatīšana;
2. Padomes ziņojuma par Sabiedrības 2018.gada pārskatu izskatīšana;
3. Revidenta ziņojuma par 2018.gada pārskatu izskatīšana;
4. Sabiedrības 2018.gada pārskata apstiprināšana;
5. Sabiedrības 2018.gada peļņas sadale;
6. Sabiedrības revidenta apstiprināšana 2019.gadam.

Akcionāru reģistrēšanās sapulces dienā no plkst.15.30 sapulces norises vietā.

Ar sapulcē apspriežamo jautājumu lēmumu projektiem akcionāri var iepazīties no 2019. gada 15.aprīļa darba dienās no plkst.10.00–13.00, iepriekš piesakoties pa tālr. 67353695.

AS „Remars-Rīga” valde